

Motion till riksdagen 2021/22:2269

av **Nina Lundström (L)**

Rovdjur och illegal jakt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna rovdjursstammen, grunda beslut på vetenskapliga bedömningar samt skydda rovdjur från illegal jakt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De stora rovdjuren har en särskilt viktig roll i ekosystemen. Rovdjursstammarna ska värnas samtidigt som det är viktigt med förebyggande åtgärder för tamdjurshållningen. Sverige ska ha livskraftiga stammar av alla de fem stora rovdjuren: björn, järv, lo, varg och kungsörn. För att gynna livskraftiga stammar krävs både lagar och ökad acceptans för rovdjur i vår miljö. Rovdjurspolitikens utformning har sin utgångspunkt i EU:s art- och habitatdirektiv, 92/43/EEG. Huvudsyftet med art- och habitatdirektivet är att uppnå en hållbar utveckling genom att främja den biologiska mångfalden samtidigt som man tar hänsyn till ekonomiska, sociala, kulturella och regionala behov. En hållbar rovdjursstam med hållbar bevarandestatus är föremål för vetenskapliga bedömningar som utgår från kunskapsläget och bedömningarna görs av myndigheter. Hur stora stammarna av olika arter behöver vara för att kunna anses vara tillräckligt starka är en bedömningsfråga för experterna inom området. Naturvårdsverket har slagit fast antalet vargar utifrån det aktuella forskningsläget. Den här typen av bedömningar måste utgå från vetenskapliga analyser av populationens storlek och utveckling. Hur stor exempelvis vargstammen ska vara ska alltså inte beslutas genom riksdagsbeslut. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Antalet vargar i Sverige är begränsat i jämförelse med Spanien som har Europas största vargstam. Det bör vara av intresse att studera hur andra länder har utvecklat förvaltningen av rovdjur och varg och möjliggjort samexistens mellan befolkningen och varg. I Spanien med en befolkning på 47 miljoner invånare finns en vargpopulation på ungefär 2 000 vargar.

En samexistens med rovdjur bygger på att det finns en förvaltning som tar hänsyn till regionala och lokala förutsättningar. Att skapa en acceptans hos allmänheten för rovdjurspolitiken är en viktig förutsättning. Människors oro för till exempel angrepp mot tamboskap behöver ges möjlighet att komma till uttryck för att lyckas med en hållbar förvaltning. Det är därför viktigt att stärka dialogen om rovdjursförvaltningen så att de som känner sig berörda ges möjlighet att bli involverade.

Det finns många metoder för att förebygga konflikter mellan rovdjur och tamboskap. Det kan handla om allt från att skrämna individer, sätta upp stängsel, använda hundar och i slutändan kunna ta bort närgångna individer genom skydds jakt om allt annat har prövats. Administrativa frågor kring åtgärder och skydds jakt bör hanteras effektivt. Länsstyrelser och Sametinget kan idag vidta förebyggande åtgärder för att förebygga rovdjursangrepp. Förebyggande åtgärder kan bestå av rovdjursstängsel men även akuta åtgärder. Licensierade hundar kan vara ett sätt att verifiera rovdjursangrepp. Problematiken med kostnaderna för att förebygga och hantera konsekvenser av rovdjursangrepp bör belysas och jämförelser bör göras med hur andra länder ersätter för skador på tamboskap och hundar. Det bör även ske en genomlysning av andra kostnader som när rovdjursangrepp splittrat en renhjord. Det är ett statligt ansvar att ersätta för de skador som uppstår genom att rovdjur vistas i område där människor bor och där tamboskap och hundar finns. När staten bär ansvar för konsekvenserna av rovdjursförvaltning kan sannolikt attityder till rovdjursförvaltningen i allmänhet, och vargen i synnerhet, påverkas positivt. Det bör utredas hur exempelvis landsbygdsprogrammet i ökad utsträckning kan användas för åtgärder kring både förebyggande åtgärder och för rovdjurs skador. Illegal jakten kräver åtgärder. Idag beräknar myndigheter och andra aktörer att 20 procent av vargstammen försvinner genom illegal jakt. Statens veterinärmedicinska anstalt har i sina undersökningar av döda vargar hittat bland annat skotts skador och hagel. Organisationer och myndigheter bör samverka kring hur illegal jakt ska motverkas och beivras. På 11 år har 344 anmälningar skett av illegal jakt på rovdjur. Bara några få procent leder till fällande domar. Det är inte acceptabelt att lagar och regler inte följs. Det åligger myndigheter och organisationer ett stort ansvar i att förebygga och beivra illegal jakt. EU:s art- och habitatdirektiv anger olika arters skyddsstatus. Vargens skyddsstatus är strikt skyddad. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Nina Lundström (L)